

شناسایی مصادیق اقتصاد سایه‌ای موثر بر توسعه ورزش حرفه‌ای ایران

مجری: حسین زارعیان

عضو هیات علمی پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی. ۱۳۹۷.

یکی از مسائل مهم در هر سیستم اقتصادی، شفافیت در امور مالیاتی و گردش مالی موسسات و سازمان‌های دولتی و غیردولتی است. نبود شفافیت و صحت در اطلاعاتی مالی می‌تواند منجر به فرار مالیاتی و یا به عبارتی بروز اقتصاد سایه‌ای خواهد شد. اقتصاد سایه‌ای عاملی است که با زیر سوال بردن عدالت در پرداخت در نظام مالیاتی، پایه‌های نظام اقتصادی ورزش کشور را متزلزل می‌سازد و دولت را در تحقق اهدافش ناتوان می‌نماید. از این رو با توجه به اهمیت توسعه صنعت ورزش، شناسایی مصادیق اقتصاد سایه‌ای در این حوزه از اهمیت زیادی برخوردار است. با عنایت به ماهیت کیفی و اکتشافی موضوع، از روش تحقیق کیفی از نوع گراند تئوری و به شیوه گلیر (۱۹۹۲) استفاده شد. نخست از طریق مطالعات اولیه، فهرست مقدماتی عوامل موثر شناسایی گردید. سپس مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با (۲۵ = n نفر) از نخبگان آگاه از موضوع پژوهش انجام شد. نتایج کدگذاری باز حاکی از آن بود که ۱۱۹ نشان می‌تواند از مصادیق عوامل بروز اقتصاد سایه‌ای در توسعه ورزش حرفه‌ای ایران باشد. سپس در مرحله کدگذاری محوری، نشان‌ها در ۲۳ مفهوم طبقه‌بندی شد. در نهایت ۸ مقوله شناسایی شده حاصل از کدگذاری انتخابی شامل مقوله شفافیت مالیاتی، خلاءهای حقوقی، فرهنگ پرداخت مالیات، آموزش مودیان، تقلب، پنهان‌سازی، نگرش مالیاتی و خلاءهای مدیریتی طبقه‌بندی شدند. به طور کلی با توجه به حرکت باشگاه‌های ورزشی به سمت خصوصی شدن، نیاز به رعایت دقیق الزامات گزارشگری مالی و جلوگیری از هرگونه اقتصاد پنهان، برای تولید و ارائه اطلاعات مالی شفاف و قابل اتکاء برای تصمیم‌گیری بهتر و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در باشگاه‌های ایرانی امری اجتناب‌ناپذیر محسوب می‌شود. از اینرو سیاستگذاران توسعه صنعت ورزش کشور می‌توانند از نشان‌ها، مفاهیم و مقوله‌های شناسایی شده در برنامه‌ریزی‌های آتی خود جهت جلوگیری از بروز هرگونه مصادیق و عوامل بروز اقتصاد سایه‌ای در ورزش حرفه‌ای ایران استفاده نمایند.

واژگان کلیدی: اقتصاد سایه‌ای، فرهنگ پرداخت مالیات، شفافیت مالیاتی، پنهان‌سازی، نگرش مالیاتی، ورزش حرفه‌ای